

BIBLIOTECA

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB. Núm. 15. Gener de 1997

Hi trobareu:

- 3** Humanitats:
una biblioteca per a un
temps i per a un lloc
- 7** Sala d'informació
electrònica

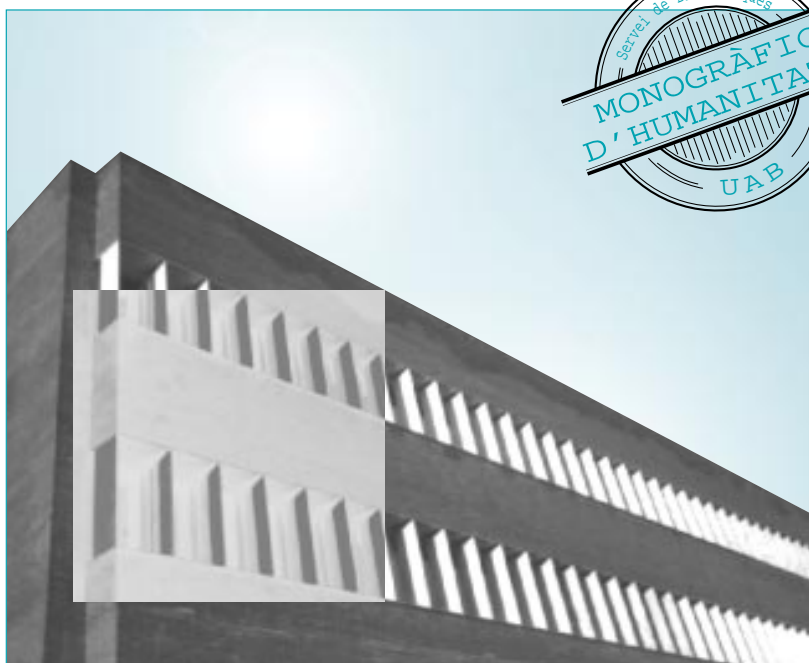
- 8** La Col·lecció Oriental
de la UAB
- 9** Mediateca
- 10** La Cartoteca general:
gènesi i actualitat
- 11** Préstec d'instruments
d'avaluació psicològica
- 12** El servei de
documentació d'història
local de Catalunya
- 13** Anècdotes i peripècies

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

La nova Biblioteca d'Humanitats de la UAB

La Biblioteca d'Humanitats ha obert les seves portes aquest mes de gener de 1997. Formada per un edifici de nova construcció i l'edifici de l'antiga Biblioteca de Lletres, és la primera en tota la Universitat pensada per a l'ús intensiu i extensiu dels recursos informàtics, on cada punt de consulta i de treball podrà, en el futur, esdevenir un punt informatitzat.

A la biblioteca hi podreu consultar tots els fons documentals de l'Àrea d'Humanitats. En el moment de la seva obertura, reuneix els fons i serveis de les antigues biblioteques de Formació de Professorat i de Lletres, i d'una part de la Biblioteca General: dues-centes mil monografies, més de quatre mil títols de revistes, i una creixent col·lecció de material audiovisual. L'edifici també hostatja la Cartoteca General de la UAB. És previst que d'aquí a dos anys s'hi integrin els fons documentals de la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació.

Aquest número de BIBLIOTECA INFORMACIONS s'ha dedicat monogràficament a la nova biblioteca. Hi trobareu una presentació de l'edifici a càrrec dels arquitectes que l'han dissenyat, i informació sobre les seves seccions i els seus serveis més importants.

BIBLIOTECA Informacions A

Publicació del
Servei de Biblioteques
de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

Núm. 15
Gener de 1997

Dipòsit legal: B-6.440-91
ISSN: 1130-9318

Han coordinat aquest
número:

Núria Balagué
Carme Besson
Marina Carbonell
Rafel Giráldez
Joan Gómez Escofet
Santi Muxach

Disseny i maquetació:
Jaume Brey
Montserrat Benito

Edició i impressió:
Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma
de Barcelona
08193 Bellaterra
(Barcelona)

Adreça:
Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma
de Barcelona

Edifici A
08193 Bellaterra (Spain)
Tel.: (3) 581 10 15
Fax: (3) 581 20 00
E-mail: IYSB2@CC.UAB.ES

BIBLIOTECA INFORMACIONS pot ser
obtingut en format electrònic
(Acrobat) al Web de la UAB:

<http://www.bib.uab.es/bib-inf/bib-inf.htm>

Els articles signats són responsabilitat dels autors
i no representen necessàriament l'opinió
de BIBLIOTECA INFORMACIONS.

Comissió d'usuaris de la Biblioteca d'Humanitats

La Comissió d'Usuaris de la Biblioteca d'Humanitats està formada, tal com estableix l'article 23 del Reglament del Servei de Biblioteques, per:

- El degà o director de cada centre vinculat a la biblioteca –o el vicedegà o el subdirector en qui delega, o un professor– elegit pels seus òrgans de govern.
- El director o responsable o un professor elegit pels seus òrgans de govern de cada departament, institut, centre especial de recerca, o centre d'estudis, vinculat a la biblioteca.
- El cap de la biblioteca.
- L'administrador de centre.
- Dos bibliotecaris, escollits entre el personal bibliotecari de la biblioteca.
- Un estudiant per a cada un dels centres vinculats, membre de la Junta del Centre o del Claustre del Centre.
- Un representant dels serveis tècnics generals de suport a la docència o a la recerca i dels serveis científicotècnics relacionats amb l'àrea de la biblioteca.
- Una representació dels professors elegida per la Junta del Centre que, fent docència en aquest centre, forma part de departaments que no estiguin vinculats a la biblioteca.

La Comissió és presidida per un coordinador. Els degans de les quatre facultats vinculades a la Biblioteca d'Humanitats han decidit l'ordre següent d'elecció de coordinadors: primer, Facultat de Psicologia, segon, Facultat de Ciències de l'Educació, tercer, Facultat de Filosofia i Lletres, i quart, Facultat de Traducció i d'Interpretació. El mandat és de dos anys.

La Comissió es reunirà preceptivament un cop a l'any. En el cas de la Biblioteca d'Humanitats i per decisió dels quatre degans, s'ha considerat convenient, tal com ja ho estableix l'article 23.10, delegar les funcions de la Comissió en una Comissió permanent en els intervals de les reunions preceptives de la Comissió d'Usuaris de la Biblioteca d'Humanitats. Aquesta comissió permanent està formada per un representant de cada facultat, la cap de la Biblioteca i l'administradora de centre.

Telèfons de contacte (Biblioteca d'Humanitats)

Informació general	581 21 84
Adquisicions	581 18 51
Cap de la Biblioteca	581 17 63
Secretaria	581 19 32
Cap de Suport als Usuaris	581 14 30
Història Local	581 25 37
Mediateca	581 20 45
Cartoteca	581 25 85
Fax	581 29 00

<http://www.bib.uab.es/human/human.htm>

La nova Biblioteca d'Humanitats

Una biblioteca per a un temps i per a un lloc

La nova biblioteca ve a resoldre els dèficits detectats en aquest aspecte per l'àrea d'humanitats, i donarà servei a les facultats de Filosofia i Lletres, Psicologia, Ciències de l'Educació i Traducció i Interpretació.

Les exigències del projecte reclamaven un edifici ampliable i amb possibilitats de creixement; en aquest sentit, s'inscriu en la tendència actualíssima d'edificis contenidor, capacitats per suportar usos diversos, i poc concrets programàticament.

Per això, i per optar a possibles redistribucions, i a la vegada oferir en el futur la primera biblioteca concebuda per a l'ús intensiu i extensiu dels recursos informàtics, tota la superfície està servida per una xarxa informàtica sota paviment, que cobreix tant punts de lectura, com àrees de treball i prestatgeria.

La Biblioteca s'ha projectat amb una superfície d'uns nou mil metres quadrats, repartits en un edifici de cinc altures, de les quals, fins avui, se n'han construït les plantes baixa, primera i segona, i part de la tercera.

L'edifici es va concebre entre la voluntat de respecte a la tipologia històrica de les edificacions de l'Autònoma, de creixement en barres, i la necessitat de concentració que exigia un programa de biblioteca. Del primer supòsit sorgeix l'agrupació en línies de les diferents funcions internes –lectura, dipòsit, àrea tècnica i serveis–; del segon, la seva juxtaposició en paral·lel, manifestada molt expressivament a les façanes laterals, on el lliscament entre barres es fa evident.

L'edifici s'articula a partir d'una planta baixa que conté l'accés, els serveis generals i de préstec, i el dipòsit de compactes, i d'una planta pis tipus, que repeteix bàsicament la seva distribució, i que conté diferents serveis de l'àrea tècnica.

La planta baixa presenta l'accés sota la porxada oberta al futur Parc Central. L'arribada al nucli d'escala i ascensors es fa a través de diversos espais filtre: prevestíbul, minibar, consigna, mecanismes de comptatge, servei centralitzat de préstec i rampa d'accés, en aquest ordre. Aquesta concatenació d'espais, que gradualment conviden a penetrar en l'edifici, aporten a l'usuari les referències que ajudaran a endreçar circulacions i a clarificar funcions.

La planta pis tipus s'ha concebut com una planta diàfana, que la disposició dels elements estructurals va ordenant.

Així, en la faixa que correspon a la façana nord-est de la carretera de Cerdanyola, es disposen les taules de lectura de

la sala, que gaudiran d'una llum òptima. A la banda següent, i a la seva simètrica, se situen les prestatgeries, que, protegides de la llum directa, actuaran de filtre al soroll que es produirà des de la banda central. Aquesta banda central, més activa en ús, incorpora l'accés a planta, instal·lacions, lavabos, servei de reprografia i punts de consulta de catàleg. Per fi, i obrint-se a les vistes cap al Parc Central, l'àrea tècnica es desenvolupa sobre l'última faixa, que es va repetint a cada planta, amb diferents usos.

La planta tercera conté provisionalment la Mediateca i la Cartoteca General, que, tot i que amb una utilització ben diversa de la resta de la biblioteca, queden inscrites en la mateixa estructura sense conflictes, gràcies a les possibilitats espacials de l'edifici.

D'altra banda, l'edifici de la primitiva Biblioteca de Lletres, actual Sala de revistes de la Biblioteca d'Humanitats, forma part d'un complex que es desenvolupa en tres volums –sala d'actes, edifici de departaments i biblioteca–, que es troba situat al final de l'edifici B, directament relacionat i connectat amb la Facultat de Filosofia i Lletres. Té, a més, accés directe des de l'exterior.

La biblioteca s'organitza a partir d'un gran espai-pati central a tota alçada, on se situa l'àrea de lectura principal. Al voltant d'aquest, es desenvolupa en forma d'anell perimètric l'espai destinat a la col·locació de prestatgeries, que es desdobra en dos nivells per tal d'aconseguir més capacitat. Existeixen dues escales de connexió interior que faciliten la circulació i l'accés a tots els nivells, encara que hi ha també la possibilitat de fer un recorregut continu a través d'una rampa i al llarg de tot l'espai de prestatgeries.

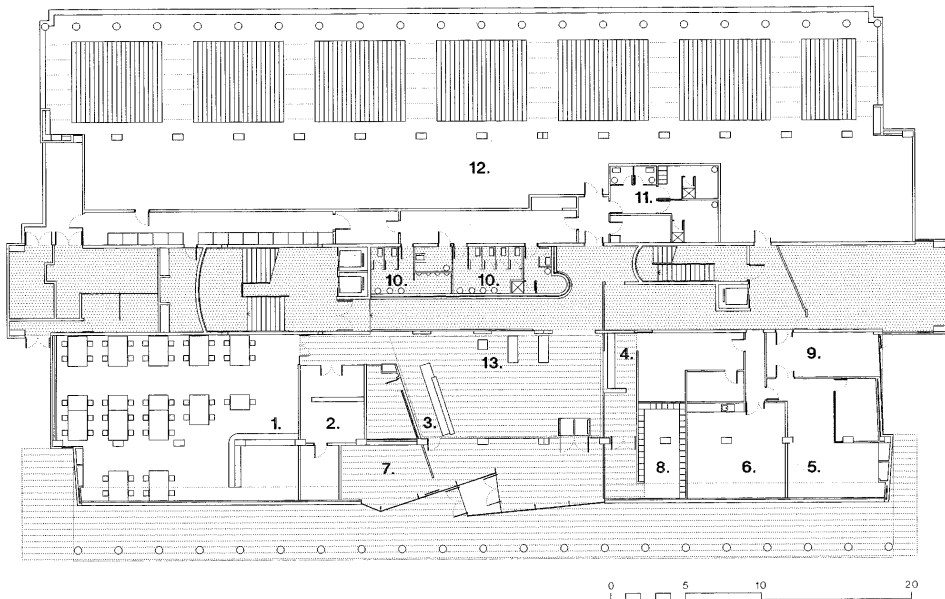
En l'àrea destinada a zona tècnica, s'ha reservat un espai tancat per al treball del personal bibliotecari, i un taulell obert al públic per a informació i préstec. Funcionalment, doncs, aquesta zona queda aïllada de la resta; la part superior de les divisòries, però, acaba amb vidre per tal de mantenir visualment el volum sencer a l'interior de la biblioteca.

L'edifici s'entén com un recinte contenidor, tancat i aïllat respecte de l'exterior, per tal de concentrar les activitats a dintre. Tanmateix, rep il·luminació natural a través de la gran lluernia que s'obre al nord i que recorre longitudinalment tot l'edifici.

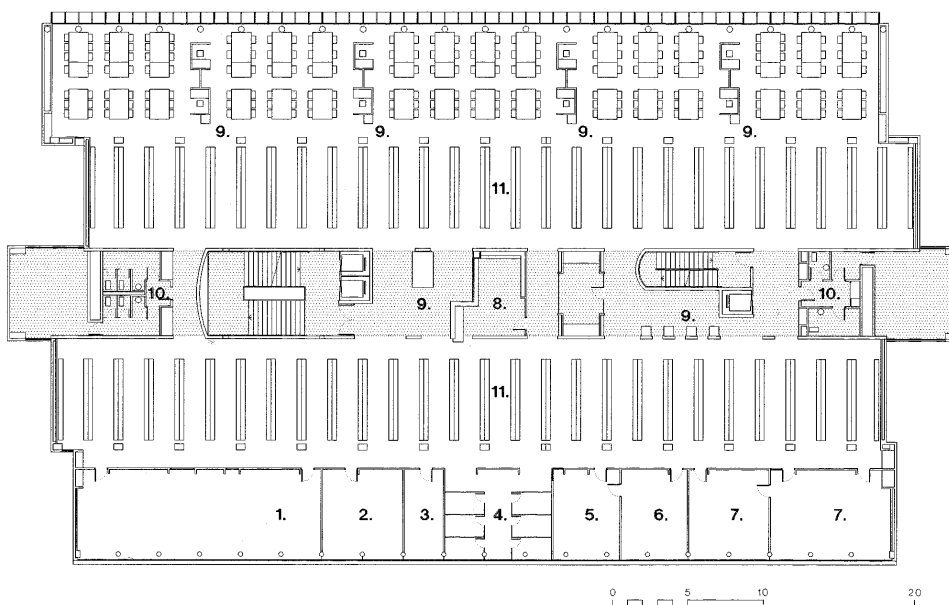
Reforçant aquesta entrada de claror, apareixen, al llarg de la façana, obertures contínues a la part superior, així com diversos talls que es provoquen de forma periòdica en el perímetre i que afavoreixen la il·luminació localitzada en aquestes zones.

Biblioteca d'Humanitats Universitat Autònoma de Barcelona

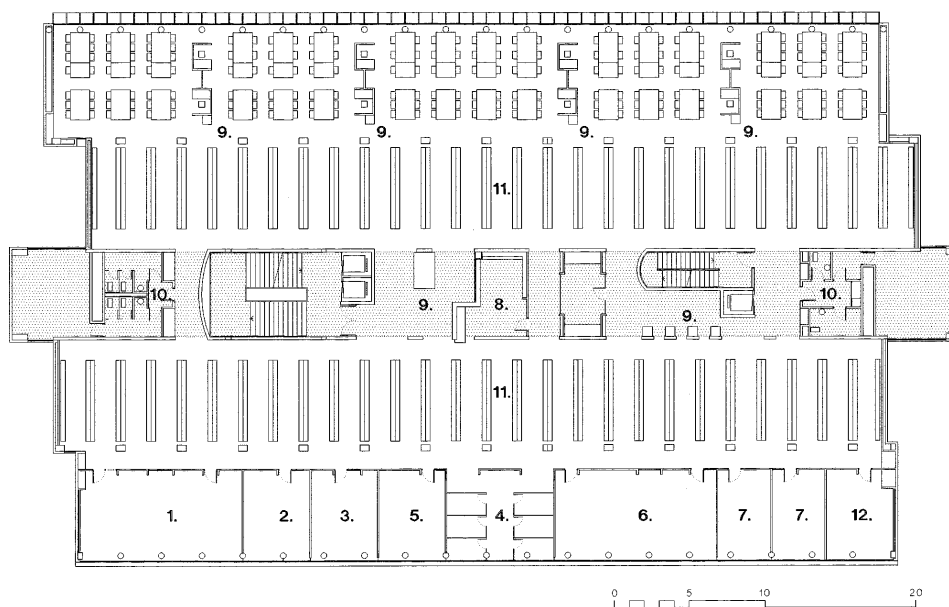
Jordi Fabrè, Mercè Torras i Jordi Darder. Arquitectes.

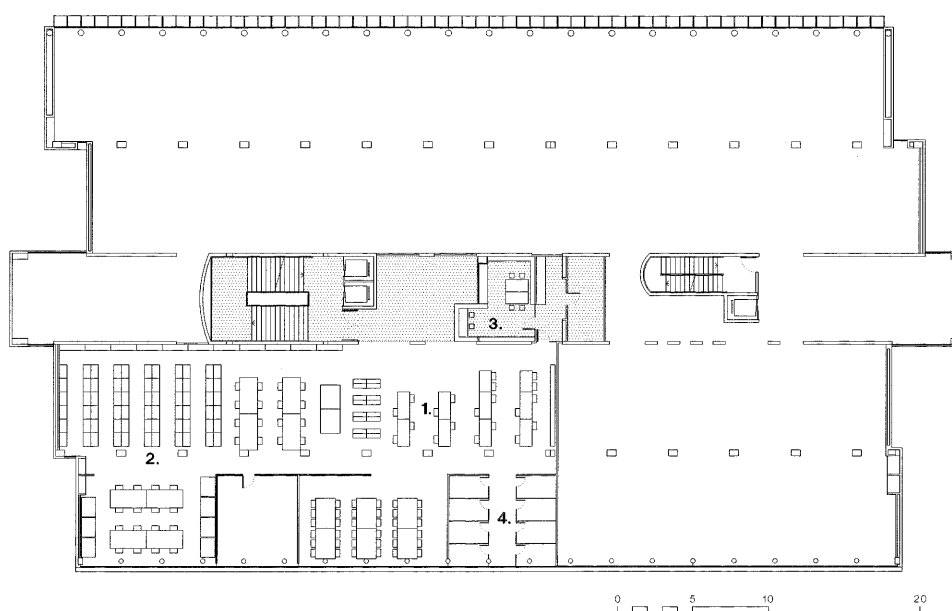
Planta baixa. 1. Sala d'informació electrònica. 2. Servei de fotocòpies. 3. Prèstec. 4. Informació i consergeria. 5. Adquisicions. 6. Menjador del PAS. 7. Minibar. 8. Consigna. 9. Moll de descàrrega. 10. Serveis. 11. Vestuari del personal. 12. Dipòsit de compactes.

Planta primera. 1. Sala A: Sala de formació d'usuaris. 2. Sala per a investigadors. 3. Sala de treball en grup. 4. Cabines audiovisuals. 5. Instruments d'avaluació psicològica. 6. Gestió de la col·lecció. 7. Catalogació. 8. Informació. 9. Opac d'accés. 10. Serveis. 11. Vestuari del personal. 12. Dipòsit de compactes.

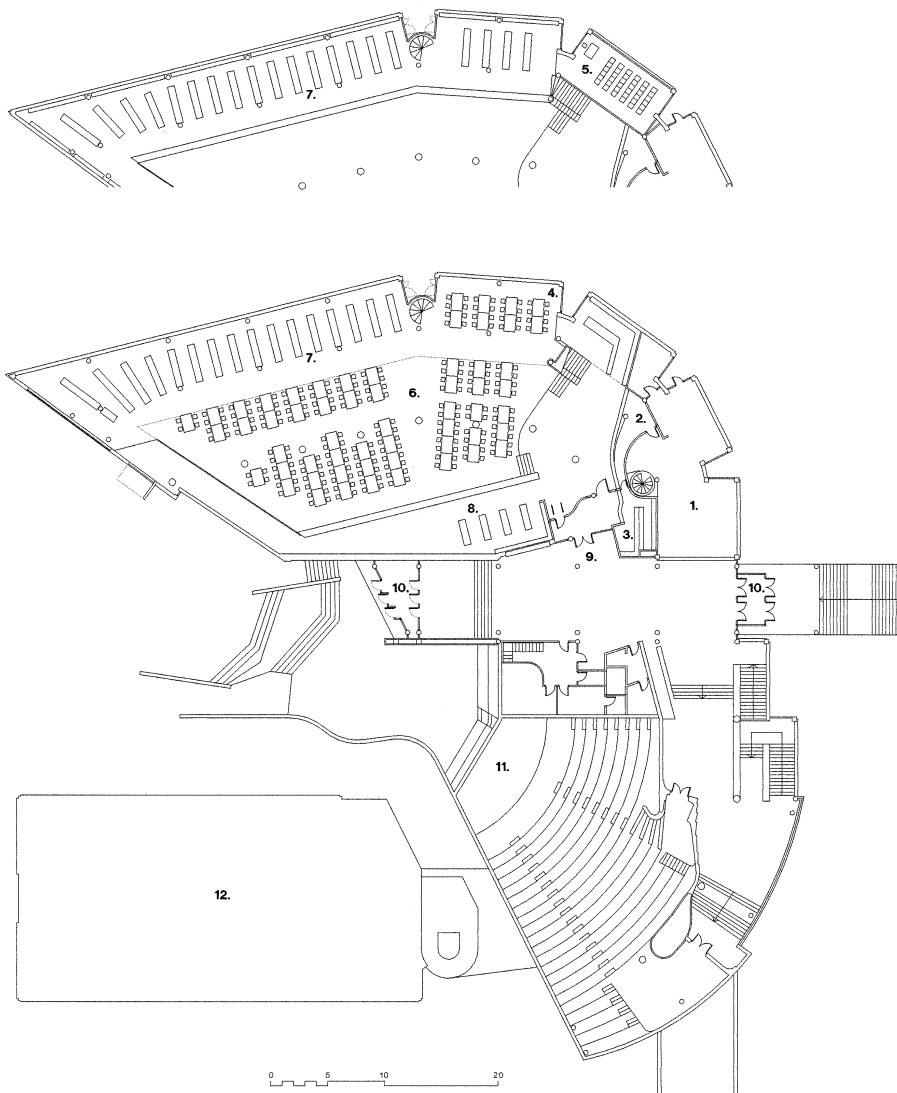

Planta segona. Sala B: Sala per a investigadors. 2. Cap de la Biblioteca. 3. Secretaria. Cabines audiovisuals. 5. Suport als usuaris. 6. Sala C: Sala de classes pràctiques. 7. Sala de treball en grup. 8. Informació. 9. Consulta de catàleg. 10. Serveis. 11. Bateria de prestatges. 12. Servei de documentació d'Història Local de Catalunya.

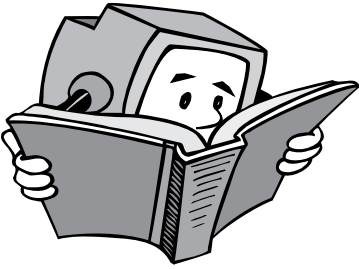

Planta tercera. 1. Mediateca. 2. Cartoteca general. 3. Informació, documents i lectoreproducció. 4. Cabines audiovisuals.

Sala de Revistes

Planta baixa. 1. Sala de treball. 2. Informació. 3. Servei de fotocòpies. 4. Fotocopiadores d'autoservei. 6. Sala de lectura. 7. Prestatgeries. 8. Consulta de catàleg. 9. Accés a la biblioteca. 10. Accés al conjunt. 11. Sala d'actes. 12. Edifici de departaments.
Planta Primera. 5. Sala d'investigadors i de classes pràctiques.

Sala d'informació electrònica

Es tracta d'un nou espai dins de la Biblioteca d'Humanitats, dedicat a la consulta de tota mena d'informació continguda en fitxers informàtics, l'accés als quals s'ha de fer per mitjà d'un maquinari i programari determinats.

La sala té una capacitat per a cinquanta-dos usuaris i està dotada amb disset connexions:

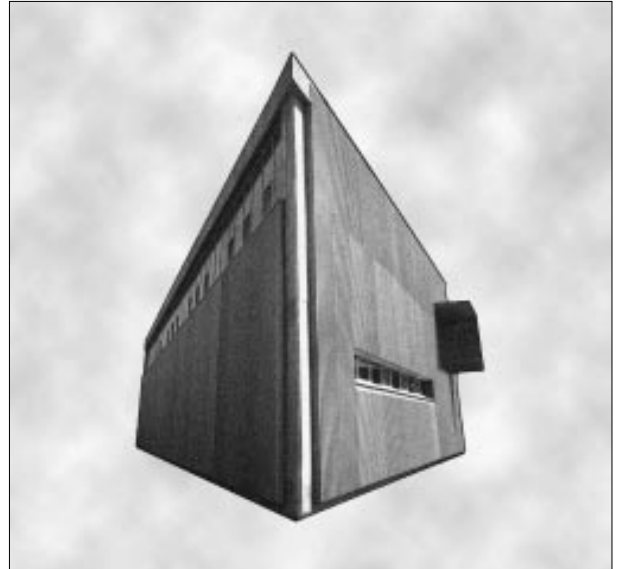
- Cinc PC connectats a la xarxa general de CD-ROM de la UAB
- Deu PC i dos Macintosh per a la consulta dels fons en fitxers informàtics de la mateixa biblioteca, com són bases de dades, textos en suport magnètic o òptic, CD-ROM, disquets... i per a la consulta d'Internet en tots els seus protocols (HTTP, FTP, Telnet...)
- Dues impressores

Tota aquesta infraestructura permet la consulta, l'enregistrament i la impressió dels fons documentals en suport magnètic de la biblioteca, segons les tarifes vigents de la UAB.

En aquest servei es disposa de la presència permanent de bibliotecaris, als quals els usuaris es poden dirigir, tant per resoldre problemes referents a la utilització de l'equipament (maquinari programari), com per informar-se sobre com s'han d'utilitzar els recursos electrònics (OPAC, determinades bases de dades en CD-ROM, com accedir a Internet...), com perquè els assessorin en les tècniques de treball científic, particularment a l'hora de localitzar i d'obtenir informació sobre qualsevol tema i sobre la utilització dels recursos informatius més apropiats en funció de les seves necessitats, com perquè els assessorin i informin sobre aplicacions electròniques (és a dir, com em puc connectar al catàleg o al web de la biblioteca des de casa, què puc fer per llegir aquest fitxer...).

A més de l'atenció *in situ*, el servei d'informació electrònica periòdicament organitza cursos de formació sobre diferents bases de dades, recursos d'Internet per matèries..., elabora guies sobre diferents bases de dades i altres productes documentals, com són DSL, cerques sobre temes determinats i dossiers d'informació.

Una altra de les tasques que realitza aquest servei és l'actualització i el manteniment del WWW de la Biblioteca d'Humanitats, en el qual, a més de ressenyar els diferents serveis de què disposa la biblioteca, els horaris d'atenció al públic, la llista dels fons documentals arribats a la biblioteca cada mes, també es ressenya els recursos Internet classificats per matèries.

Sala de Revistes

No, la Sala de Revistes no estrena edifici, però el seu fons s'ha reorganitzat d'una banda per encabir les publicacions periòdiques de Formació de Professorat, i de l'altra banda, per ocupar les dues plantes de l'antiga Biblioteca de Lletres.

El fons de la Sala de Revistes d'Humanitats és d'aproximadament quatre mil títols (quatre-cents són una aportació de l'antiga Biblioteca de Formació de Professorat), dels quals més de la meitat (2604) pertanyen a col·leccions en procés de recepció.

Aquest fons està organitzat per matèries, i dins cada matèria, per ordre correlatiu d'arribada a la biblioteca.

Com ja sabeu, aquesta sala disposa d'una ampli ventall de matèries: filosofia, psicologia, ciències socials, educació, antropologia, història, geografia, filologia, estudis clàssics...

Hi trobareu algunes innovacions, com ara la desaparició del dipòsit, o l'adequació d'una sala per a investigadors i classes pràctiques, o l'antic taulell de préstec, que ha perdut les seves atribucions i ara serveix per donar informació a l'usuari.

També hi ha coses que no canvien; així, continuen estant a la vostra disposició els terminals i PC per a la consulta automatitzada del catàleg (cosa que us permetrà de saber si tenim o no la revista desitjada i saber on es troba). També continueu tenint la xarxa de CR-ROM, el lector de vídeos i el lector/reproductor de microformes. Les fotocopiadores, d'encàrrec i d'autoservei, tampoc no han canviat de lloc.

La Col·lecció Oriental de la UAB

A l'inici de la dècada dels vuitanta, es va introduir la docència de la llengua àrab als estudis de la Diplomatura de Traducció i d'Interpretació de l'EUTI (Escola Universitària de Traductors i d'Intèrprets), i al final de la dècada es va introduir la docència de les llengües japonesa i xinesa. Aquesta docència implicava la necessitat de crear un fons bibliogràfic corresponent, i així va néixer una política que comportà la creació de la Col·lecció Oriental de la

UAB. La transformació d'aquesta diplomatura en llicenciatura, i de l'EUTI en Facultat de Traducció i d'Interpretació, i la creació del Departament de Traducció i d'Interpretació i d'un programa de Doctorat de Teoria de la Traducció van influir fonamentalment en la planificació d'aquest fons bibliogràfic.

Al principi calien obres de consulta i manuals d'aprenentatge de llengua, però l'aprenentatge d'una llengua, especialment quan es tracta d'una carrera de traducció i d'interpretació, requereix coneixements sobre cultura, història, pensament, estructures socials, econòmiques i polítiques, art i literatura, ciència i tecnologia. En primer lloc, aquest fons havia de servir les necessitats dels estudiants i dels docents de la carrera de Traducció i d'Interpretació, però més endavant també havia de servir les necessitats dels investigadors del camp dels estudis orientals. L'any 1989, la UAB va crear el Centre d'Estudis Japonesos i el Centre d'Estudis Xinesos per promoure els estudis i la investigació d'aquests dos camps, inclosa la creació dels fons bibliogràfics i documentals corresponents. (Aquests dos centres s'han integrat al nou Centre d'Estudis Internacionals de la UAB.)

La Col·lecció Oriental de la UAB comença a formar-se a la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació. Era evident que aquest fons bibliogràfic d'estudis orientals havia d'incloure llibres bàsics en àrab, japonès i xinès, corresponents a tots els camps d'estudi abans esmentats; però havia d'incloure igualment els estudis bàsics d'aquests camps en llengües europees, per facilitar la recerca d'investigadors no experts en les llengües originals. La creació i consolidació de la Col·lecció Oriental implicava una estratègia de planificació de la tipologia de la col·lecció, de recopilació de bibliografies, i de la captació

de subvencions per fer possibles les inversions necessàries, ja que hauria estat impossible crear la col·lecció només amb les inversions ordinàries disponibles per a la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació de la UAB, que es feia càrrec d'aquest fons.

Aquestes subvencions s'han materialitzat de diverses maneres. En el cas de la llengua japonesa, per exemple, hi ha hagut un important suport institucional de part del govern japonès (mitjançant el seu consolat a Barcelona, i gràcies a les gestions del professorat japonès), de la Japan Foundation, i de diverses entitats japoneses del sector empresarial. La part xinesa ha comptat amb subvencions de la

Direcció General d'Universitats de la Generalitat de Catalunya, i amb donacions molt importants de part del govern de la República Popular de la Xina (mitjançant el seu consolat a Barcelona, i gràcies a les gestions del professorat xinès), de la Biblioteca Nacional Central de Taiwan, i de la biblioteca particular de Manuel Lent, estudiós castellanoparlant de la cultura xinesa i traductor-intèrpret oficial del govern de Taiwan. Aquestes subvencions externes han complementat les inversions ordinàries fetes per l'EUTI, al seu dia, i pels departaments de Filologia de la UAB implicats en la docència de traducció i interpretació, i per la Facultat de Traducció i d'Interpretació, pels Centre d'Estudis Japonesos, pel Centre d'Estudis Xinesos i pel Departament de Traducció i d'Interpretació posteriorment.

Tot i haver-hi una tradició important d'estudis àrabs i semítics en aquest país, no hi havia una tradició d'estudis de l'Extrem Orient. En aquest sentit, la creació del fons bibliogràfic d'estudis orientals de la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació representava una aportació molt important de la UAB a la recerca d'aquest camp. (De fet, la UAB és encara l'única universitat de l'Estat espanyol que ofereix un títol homologat de llengua japonesa o de llengua xinesa.) El Servei de Biblioteques va veure la importància d'aquesta novetat i va prendre la decisió de reconèixer l'especificitat del fons com a Col·lecció Oriental de la UAB, i de mantenir-ne la integritat amb una ubicació específica. Actualment és a la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació, però s'integrarà a la Biblioteca d'Humanitat de la UAB el 1998, quan la Facultat de Traducció i d'Interpretació es traslladi al nou edifici projectat per al campus nord. La gestió d'una Col·lecció Oriental genera noves necessitats per al Servei de Biblioteques de la UAB.

La catalogació de llibres en àrab, japonès i xinès requereix la transliteració de les dades bibliogràfiques, per exemple. El Servei ha facilitat aquesta tasca amb la creació de beques específiques per a estudiants de les llengües corresponents.

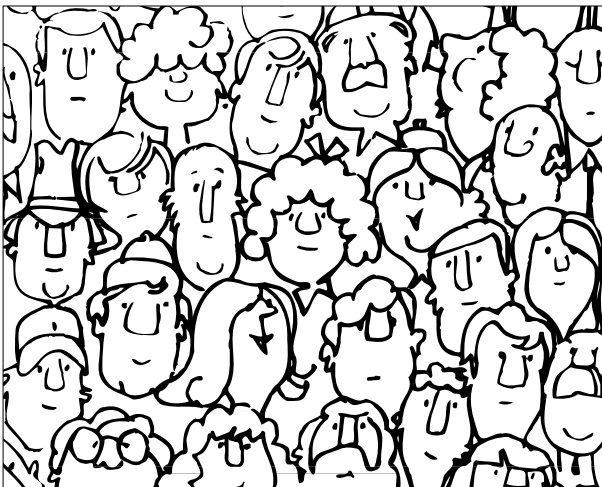
La col·lecció disposa actualment de gairebé tres mil volums, i creix contínuament. Ja podríem dir que és la col·lecció d'aquestes característiques més important del país, però s'ha de reconèixer el fet que encara té un llarg camí per córrer per consolidar-se com a fons de recerca d'àmbit internacional. Les noves tecnologies ajudaran en aquesta consolidació perquè comencen a aparèixer en edicions de CD-ROM les col·leccions més importants dels textos bàsics, en llengua original, de la tradició xinesa, per donar-ne un exemple, i la interconnexió per xarxes electròniques de les diverses biblioteques d'estudis orientals d'Europa i del món permetrà la localització ràpida d'obres específiques, d'una banda, i hauria de servir per estalviar duplicacions innecessàries, de l'altra.

Sean Golden
Degà

Facultat de Traducció i d'Interpretació

Mediateca

En els darrers anys, la Universitat ha incorporat dins dels seus fons bibliogràfics els materials audiovisuals (vídeos, cassetts, discs compactes, làser discs, equips multimèdia) i ha destinat en les seves biblioteques espais concrets per a la seva audició i visualització. El nombre d'usuaris que utilitzen aquest tipus de material ha augmentat considerablement i, per tant, s'ha fet necessari crear una mediateca que permeti la seva consulta d'una manera àgil i ràpida.

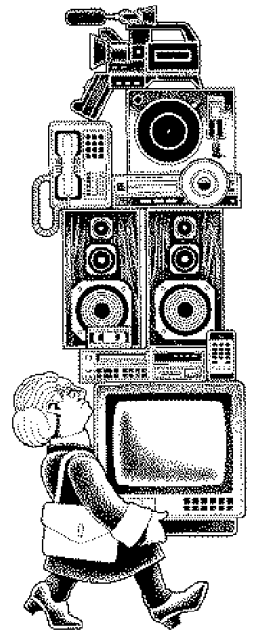
A la Mediateca de la Biblioteca d'Humanitats, aquests objectius s'hi assolixen gràcies a la instal·lació d'una matriu audiovisual de vint-i-quatre entrades d'aparells reproductors de vídeo (en tots els sistemes), làser disc, disc compacte i casset, i de setze sortides de monitors de visualització, sis sortides d'àudio i dues sortides multimèdia, que permet la consulta a través d'un sistema de gestió de tot el fons audiovisual de la biblioteca. Aquest sistema permet que, des d'un únic punt de treball i sense necessitat de moure's del mostrador d'atenció al públic, el personal de la biblioteca pot posar en marxa els aparells de reproducció i de visualització.

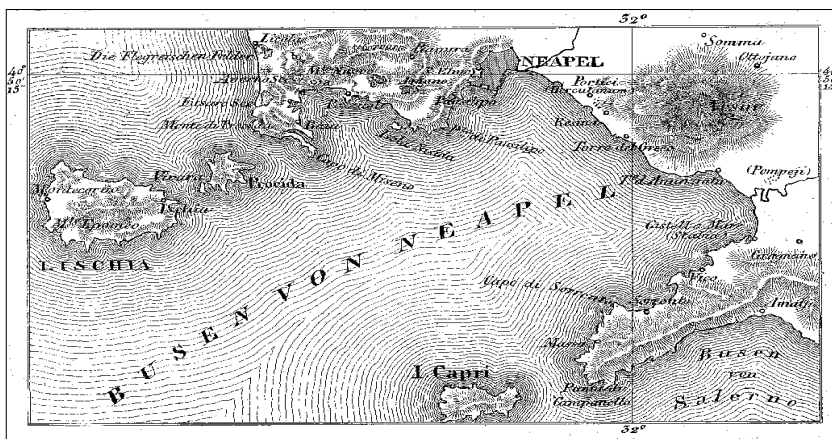
Tota aquesta tecnologia permet que un mateix vídeo, casset, disc compacte o làser disc pugui ser utilitzat per més d'un usuari al mateix temps. El fet que els usuaris no han de manipular ni els aparells ni el material evita una gran part de les avaries i el desgast prematur dels documents. A l'abast de l'usuari hi ha el monitor de visualització i un comandament amb vuit botons que li permet controlar el que està visionant o escoltant.

El sistema permet programar amb molts dies d'antelació el material que es vol consultar, per tal que els usuaris puguin fer reserves del material documental i del lloc de consulta per a un dia determinat. Com que des del mostrador central de control se sap quins materials documentals s'estan consultant en cada moment, es faciliten i s'agiliten les noves peticions de consulta del mateix material. La persona encarregada d'aquest servei només fent una ullada a la pantalla de l'ordinador sap si el material que li estan sol·licitant ja s'està consultant i, per tant, s'estalvia temps d'espera a l'usuari.

La matriu audiovisual és ampliable tant d'entrades com de sortides, i permet la possibilitat d'ampliació a locals externs a la biblioteca, com poden ser aules, despatxos o laboratoris. Per tant, s'optimitza molt més l'ús dels materials en ser consultats al mateix temps des de la biblioteca o des d'una aula o despatx.

Amb tota aquesta estructura s'aconsegueix un gran objectiu: posar a l'abast dels usuaris d'una manera ràpida, fàcil i segura uns materials bibliogràfics cada vegada més essencials tant per a la docència com per a la recerca.

La Cartoteca General: gènesi i actualitat

La Cartoteca General de la UAB és una unitat del Servei de Biblioteques creada al gener de 1995. L'abast dels seus fons abraça tots els documents cartogràfics, de fotografia aèria vertical i d'imatges digitals propietat de la UAB. L'especificitat d'aquesta documentació i l'existència de diverses col·leccions disperses a les biblioteques de la UAB justificaven plenament la seva creació. Tant per la quantitat de documents com per la seva varietat temàtica, en destacava la de la Facultat de Filosofia i Lletres. Per això, aquesta col·lecció va ser escollida com a nucli bàsic de la Cartoteca General naixent. Les altres col·leccions, més reduïdes però molt valuoses per la seva utilitat immediata en els centres en els quals resideixen, continuen situades així, com fins ara. Tanmateix, la creació de la Cartoteca General permet la coordinació efectiva entre elles amb la finalitat d'incrementar-les i d'assegurar-ne la difusió entre tots els possibles usuaris de la UAB. Un ventall potencial d'usuaris prou ampli per justificar, també en sentit finalista, la creació de la Cartoteca General.

En aquestes ratlles ens referirem, doncs, a la col·lecció formada a la Facultat de Filosofia i Lletres, i més concretament al Departament de Geografia. Com a nucli bàsic de la Cartoteca General, és on podreu trobar el personal responsable que us ajudarà en la tria de la documentació geogràfica que necessiteu. Aquest personal també hi desenvolupa les altres activitats quotidianes relacionades amb la col·lecció: prospecció, adquisició, manteniment i catalogació.

Des d'un punt de vista reglamentari, no pas pràctic, des del 1987 la gestió d'aquesta col·lecció va ser encomanada al Servei de Documentació Cartogràfica, amb reconeixement de servei general de la Universitat per al suport a la recerca i a la docència. Sota aquest nom s'han obtingut els ajuts pressupostaris per a les compres de materials i la contractació de personal. Amb la creació de la Cartoteca General, se superen definitivament les contradiccions reglamentàries que la col·lecció ha arrossegat des de la seva fundació.

El nucli de l'actual Cartoteca General va ser iniciat l'any 1981. Aleshores i en els anys següents, això va ser possible gràcies a uns acords tàcits mitjançant els quals es permetia, en primer lloc, la permanència als locals del Departament de Geografia dels materials cartogràfics que haurien d'haver estat dipositats a la Biblioteca de

Lletres. En segon lloc, la Facultat encarregava al Departament de Geografia la gestió de la seva col·lecció cartogràfica amb l'aquiescència del Servei de Biblioteques, el qual no podia fer-se càrrec del projecte de col·lecció proposada pel Departament de Geografia per insuficiència de recursos. En efecte, al

mes de maig de 1981, el Consell d'aquest departament va aprovar un Pla de Cobertura Cartogràfica, amb programes detallats d'adquisicions. Aquest projecte, que va tardar més de deu anys a completar-se, és el tercer acord, i en aquest cas escrit, que assenyalava el naixement de la col·lecció bàsica. Tot plegat, sense que ni el Departament, ni la Facultat, ni el Servei de Biblioteques perdessin de vista en cap moment l'objectiu final de la Cartoteca General ara aconseguit. Després d'haver estat situat durant anys al final de l'espina del Departament de Geografia, el seu actual estatge es localitza a la tercera planta de l'edifici de la Biblioteca d'Humanitats.

El fons de la Cartoteca General en el seu nucli bàsic ha estat format per adquisicions guiades pel Pla de Cobertura de 1981 i també gràcies a donatius i dipòsits, entre els quals cal destacar el de la producció completa de l'Institut Cartogràfic de Catalunya regulat mitjançant un conveni des de l'any 1986. La col·lecció aplega 26.322 fulls agrupats en 2874 documents cartogràfics, en suport analògic tradicional, o sia paper; 11.351 fotografies aèries amb possibilitat d'observació estereoscòpica corresponents a seixanta-quatre vols (missions de vol, no pas volums!) datats entre 1954 i l'actualitat; amb recursos destinats a la Cartoteca s'han adquirit quasi tots els 334 atles generals, regionals i temàtics presentats en 476 volums; finalment, es disposa de bases cartogràfiques i d'imatges digitals, entre les quals hi ha les presentades en suport CD-ROM, algunes amb interfície multimèdia i altres amb característiques d'interacció amb l'usuari més complexes. Sense entrar en comparacions detallades, podem assegurar que aquesta col·lecció fa un excel·lent paper al costat de la mitja dotzena de cartoteques universitàries espanyoles¹.

Des de la fundació, hem distingit quatre àmbits geogràfics de referència per determinar el detall de cobertura de la col·lecció. Així, el detall desitjat és màxim per a Catalunya, i decreix esglaonadament per a la resta de l'Estat espanyol, l'Europa occidental i el planeta sencer. En el cas de les fotografies aèries, els exemplars disponibles solament cobreixen significativament l'àmbit català. D'altra banda, cal recordar que la documentació disponible és d'edició contemporània. Solament es disposa de mapes anteriors a l'any 1900 a través de reproduccions facsímils. En les consultes, l'usuari haurà de tenir present, doncs, l'especialització espacial i la limitació temporal de la col·lecció.

Per satisfer els objectius de cada usuari, la selecció de la documentació s'efectua mitjançant la consulta del Catàleg

1. Vegeu l'inventari «Cartoteques a la Península Ibèrica», compilat per Montserrat Galera, publicat al volum *La cartografia de la Península Ibèrica i la seva extensió al continent americà*. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya, 1991. P. 43-152.

d'Informació Geogràfica. El Catàleg ens permet donar una resposta ràpida a la qüestió típica que planteja l'usuari: quins documents cobreixen el meu àmbit d'interès a un nivell de detall adequat? Els usuaris podran avaluar l'oportunitat d'ús de cada document seleccionat a través de la descripció ISBD(CM) que s'ofereix de cadascun i, naturalment, acudint al document físic. Aquesta eina de recerca està completament informatitzada amb programaris desenvolupats a la mateixa Cartoteca des del 1987 en l'entorn VMS-VAX del CCUAB, i en l'entorn DOS de l'equipament microinformàtic de la Cartoteca. Juntament amb els serveis tècnics del Servei de Biblioteques, estem treballant en l'adaptació i la inclusió del Catàleg en el sistema de recerca bibliogràfica de la Universitat. No caldria afegir que el personal de la Cartoteca resta sempre a disposició dels usuaris per orientar i assessorar tant en la cerca informàtica com en la localització física de la documentació seleccionada.

No voldríem acabar aquesta brevíssima presentació de la Cartoteca General sense oferir-vos ben cordialment els seus serveis i animar-vos a fer consultes. Amb aquesta finalitat, es disposa d'una sala degudament condicionada, oberta de dilluns a divendres, de 9 a 20.30 hores. Durant les sessions de consulta, podreu realitzar les fotocòpies i els calcs que us convinguin.

Finalment, si desitgeu estar al corrent de les noves adquisicions, consulteu el nostre full de continuïtat. Des de l'octubre de 1981, ja n'hem editat més de tres-cents! Confïem en l'estímul de les vostres desiderades i crítiques per arribar encara molt més enllà.

Pau Alegre
Rosalinda García

Préstec d'instruments d'avaluació psicològica

El préstec d'instruments d'avaluació psicològica és un recurs docent que la Facultat de Psicologia posa a l'abast dels seus professors i alumnes.

El «Préstec» té una llarga història de funcionament des de la seva creació inicial. Al principi era un servei que oferia l'Àrea de Personalitat d'Avaluació i de Tractaments Psicològics, i des d'aleshores ha passat per períodes de temps en què ha quedat tancat. En l'organització i concepció actual, com a servei que pertany a la Facultat de Psicologia, el «Préstec» va iniciar les seves activitats l'any 1994 a les dependències d'aquesta facultat, i des de llavors ha donat una atenció continuada als seus usuaris en un horari cada vegada més ampli, com a resposta a la demanda d'utilització, que cada any ha experimentat un creixement important. Actualment, el préstec d'instruments d'avaluació psicològica ha aconseguit estar obert diàriament de 9 a 13 h, i de 16 a 19 h.

L'objectiu del «Préstec» és esdevenir una eina pràctica a disposició dels professors i alumnes de la Facultat de Psicologia perquè

puguin ensenyar i aprendre l'avaluació psicològica en les millors condicions possibles, utilitzant instruments originals i complets. Per això la utilització d'aquest espai i del seu material està restringida als professors i alumnes d'aquesta facultat. La resta de professors i d'alumnes de la Universitat poden tenir accés a la consulta i utilització docent d'aquests instruments d'avaluació psicològica si prèviament, i de manera justificada, són autoritzats per algun professor de la Facultat de Psicologia.

Atès que aquest espai docent no és de lliure utilització, totes les persones que vulguin fer-ne ús prèviament han d'inscriure's com a usuaris i fer un dipòsit de 2000 pts., de les quals 1000 es retornen quan l'alumne deixa d'utilitzar el «préstec», o bé quan l'alumne acaba la seva vinculació amb la Facultat de Psicologia.

Fet aquest tràmit, els usuaris podran treure material a raó de dos instruments a la vegada i tenir-los en préstec durant set dies. A més, adquireixen el compromís de protegir el material, tant pel que fa a la seva integritat física com a preservar que no se'n faci mal ús, és a dir, els usuaris es comprometen al fet que només serà utilitzat per ells i amb finalitats docents.

Tots aquests extrems, així com altres normes de funcionament que ha de preveure el préstec d'instruments d'avaluació psicològica, estan recollits al seu reglament, que va rebre l'aprovació de la Junta de Facultat i que únicament pretén respectar els principis ètics respecte de la utilització de material d'avaluació psicològica, protegir la integritat del material, ja que en alguns casos és de cost elevat, i garantir que pugui ser consultat i utilitzat per tots els usuaris que ho desitgin. Aquest reglament pot ser consultat al despatx del «préstec» per tots els usuaris que ho demanin.

A partir del mes de gener de 1997, el préstec d'instruments d'avaluació psicològica es trasllada a la nova Biblioteca d'Humanitats, fet amb el qual tots estem molt il·lusionats. Aquesta nova localització física, que comporta un nou esforç d'adaptació i de millora en certs aspectes de funcionament, serà sens dubte un important guany qualitatiu i reflecteix la intenció dels diferents estaments per donar continuïtat, estabilitat i possibilitats de creixement a un espai docent molt important per als estudis de la llicenciatura de psicologia, i altres matèries relacionades.

A partir de la seva instal·lació a la Biblioteca d'Humanitats, tot el material de què disposa el «préstec» i el seu estat d'utilització podrà ser consultat per mitjà de qualsevol terminal de les biblioteques de la UAB, seguint el mateix procediment que per a qualsevol altra consulta bibliogràfica. El material del préstec d'instruments d'avaluació psicològica apareixerà amb la identificació [AVPSIC], la qual cosa indicarà que només podrà ser consultat o utilitzat al despatx del «préstec» i per les persones que estiguin identificades com a usuaris. En aquest nou espai, es mantindrà l'horari d'atenció establert per al curs 1996-1997, és a dir, al matí de 9 a 1 h, i a la tarda de 4 a 7 h, diàriament.

Iniciem aquesta nova etapa amb força i empena tot esperant millorar l'atenció docent que pretenem oferir i estar més a prop de totes les persones que la puguin necessitar.

El Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya

El Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya (SDHL), del Departament d'Història Moderna i Contemporània, a partir del mes de gener estarà ubicat a la segona planta (despatx 18) de la nova Biblioteca d'Humanitats.

Aquest és un servei de suport a la recerca per a tota la comunitat universitària, i, des de l'any 1987, la seva tasca principal ha estat la creació d'una base de dades bibliogràfica d'història local de Catalunya, sota la direcció del catedràtic Borja de Riquer. A l'actualitat, la base de dades conté 45.000 referències bibliogràfiques, amb un ritme d'actualització d'uns deu mil registres anuals.

Amb la nova ubicació del SDHL s'obre la possibilitat de reunir, en un mateix espai físic, un servei de referència especialitzat que s'afegirà a les prestacions de consulta i d'obtenció de documents (préstec i reprografia), propis de tota biblioteca. D'aquesta manera, s'agiliten les tasques dels usuaris i es racionalitza el cicle de recerca d'informació previ a qualsevol investigació.

La base de dades d'història local de Catalunya

L'objectiu principal del SDHL és la producció, el manteniment i la difusió de la base de dades d'història local de Catalunya.

La informació de la base de dades cobreix l'àrea de la història local, amb un enfocament ampli que inclou l'àmbit de les ciències humanes i socials. La varietat i la qualitat de la bibliografia aplegada ha fet que s'hagi transformat en una base de dades d'història de Catalunya, de consulta indispensable abans d'iniciar qualsevol recerca.

Si bé en els seus inicis la temàtica era essencialment contemporània, des de l'any 1994 es va ampliar la cronologia a totes les etapes històriques. Les referències bibliogràfiques inclouen llibres, fulls, tesis i tesines, literatura grisa, actes de congressos, memòries d'entitats... i articles de revistes d'abast local i comarcal, recollides a les principals biblioteques catalanes, així com als centres d'informació locals (centres d'estudis, arxius municipals...).

La base de dades, gràcies a un conveni amb la Diputació de Barcelona, es pot consultar en línia a través de dues vies:

- Des de qualsevol dels punts de consulta informatitzats de les biblioteques universitàries catalanes, de la xarxa de biblioteques populars de la Diputació de Barcelona, o d'altres organismes que també utilitzin VTLS.
- Connectant via Internet, a través del web de la Diputació de Barcelona (<http://www.diba.es/fonshl.html>)

Servei de consulta personalitzada

A banda de la producció de la base de dades, el SDHL ofereix altres serveis, com ara la consulta i l'assessorament personalitzat per a investigadors, l'elaboració de bibliografies o bases de dades locals i comarcals, l'intercanvi electrònic de referències amb centres anàlegs, etc.

Si l'usuari té interès a aprofundir la consulta, rebre assessorament en la realització de les recerques (matèries o descriptors que cal utilitzar), obtenir referències impreses o tenir informació sobre els centres o les biblioteques on trobar els documents, pot dirigir-se al SDHL, des d'on analitzarem la temàtica objecte d'estudi amb els mitjans més adients per plantejar la recerca, i li donarem els resultats en paper o format electrònic.

Aquest servei està especialment dirigit a investigadors, professors i estudiants de tercer cicle que inicien les seves recerques i necessiten una informació bibliogràfica exhaustiva sobre el seu tema d'estudi.

El fet que la base de dades en el SDHL estigui disponible sobre un sistema gestor de bases de dades (CDS/ISIS) permet tenir més prestacions en l'execució, la impressió i l'ordenació de les cerques, i garanteix un resultat més acurat i actualitzat que el que poden trobar en línia amb el programari VTLS.

El fons d'història local de la Biblioteca d'Humanitats

El SDHL va néixer amb la intenció de pal·liar la problemàtica existent en l'àmbit de la bibliografia sobre història local: problemes de distribució, dificultats d'accés, falta d'informació, dispersió...

Per això, a banda de la creació de la base de dades, també es va endegar el projecte de creació d'un fons bibliogràfic d'història local de Catalunya, integrat en el catàleg de l'antiga Biblioteca de Lletres. Es pretenia que aquesta biblioteca centralitzés la bibliografia local catalana, i fos un centre de referència per als estudiosos locals d'arreu de Catalunya.

A tal efecte, el SDHL va iniciar la recopilació, amb compres, intercanvis i donacions, de les monografies locals de més difícil accés, sigui per la seva antiguitat o per la seva raresa. Si bé aquesta iniciativa va quedar en suspens per falta de finançament, sí que podem parlar de l'existència d'un fons de més tres mil llibres de temàtica local, consultables ara a la Biblioteca d'Humanitats, i que continua creixent a través d'intercanvis i donacions.

Així doncs, amb la nova ubicació, l'usuari podrà trobar, en un mateix espai i de forma ràpida, referències i documents que abans havia de cercar fora del seu àmbit local o universitari, i estalviar temps en desplaçaments i recerques feixugues.

Anècdotes i peripècies

Aquest és un recull d'anècdotes extretes del reguitzell d'entrevistes fetes a alguns dels «històrics» lectors d'aquesta universitat, amb les quals hem intentat recuperar de la seva memòria tots els records i vivències que al llarg del temps han anat conformant el seu dia a dia com a usuaris de les biblioteques que conviurem a la nova Biblioteca d'Humanitats. A tots ells volem agrair la seva amable col·laboració i la cordialitat i il·lusió amb què ens han rebut.

Cal dir que la quantitat d'entrevistats, per raons òbvies d'extensió, ha hagut de ser reduïda a un nombre determinat, i hem hagut d'excloure'n molts que entenem que ens haurien aportat sens dubte les seves experiències més entranyables.

D'altra banda, i com a conseqüència de la longitud de les preguntes i respostes en total desacord amb l'espai del qual finalment hem disposat, aquestes entrevistes no poden sortir senceres dins d'aquesta revista en el seu format paper. El Servei de Biblioteques de la UAB les editarà posteriorment íntegres, però per a tots aquells que ho desitgin estaran completes i disponibles al web del Servei de Biblioteques de la UAB, l'adreça electrònica del qual és: <http://www.bib.uab.es>

Al suggeriment *Explica alguna anècdota que t'hagi passat en una biblioteca*, quasi tothom ha contestat allò que per un o altre motiu no té previst que passi dins d'aquest espai, i per tant li ha estat motiu de sorpresa, diversió, enuig, plaer o qualsevol altra sensació.

JOAN GÓMEZ PALLARÉS. Professor del Departament de Ciències de l'Antigüitat i de l'Edat Mitjana

L'anècdota que més m'ha colpit em va succeir fent un curs a la Biblioteca Apostòlica Vaticana de Roma. Per la bona història que vam mantenir amb el viceprefecte, ens va agafar

de la maneta i ens va deixar baixar a la cambra blindada on tenen les joies de la Biblioteca Vaticana. Em penso que molt poca gent ha pogut baixar al búnquer cuirassat on es guarden els manuscrits. Em penso que, com a experiència viscuda en una biblioteca, la que més m'ha frapat ha estat aquesta.

ENRIC SULLÀ. Professor del Departament de Filologia Espanyola

Una cosa que em va fer caure la cara de vergonya. Tot i que sempre torno els llibres dins de la data, fa dos anys n'hi havia un que no apareixia i, per tant, no el podia tornar,

la qual cosa em va fer passar a la categoria de delinqüent bibliotecari, però la veritat és que vaig tenir sort de la comprensió de la directora de la biblioteca, que em va fer confiança. Finalment, el llibre era en un prestatge de casa, allà on no tocava, girat al revés, i així em vaig poder sentir reconciliat i net de culpa.

PERE LLUÍS FONT. Professor del Departament de Filosofia

La primera vegada que vaig anar al departament de manuscrits de la Biblioteca Nacional de París. Hi anava amb por, no sabia si m'hi deixarien entrar. Doncs resulta que cap problema. Em van fer allà mateix una targeta per entrar. Vaig quedar meravellat. Molts controls, amb uns procediments de vigilància encara molt primitius. Vaig demanar un manuscrit que jo ja sabia que era una joia: el manuscrit dels *Pensaments* de Pascal. Al principi no me'l volien donar de cap manera, m'oferien una còpia o un microfilm. Vaig explicar que n'estava fent una edició, i van posar-me a primera fila, davant la taula de la bibliotecària. Em va fer jurar que només escriuria en llapis en els meus papers, i no em treia l'ull de sobre. Però, tot i les precaucions, vaig poder consultar el manuscrit.

M. ROSA SOLÉ. Professora del Departament de Psicologia de l'Educació

Referent a la severitat de les bibliotecàries. Quan feia preuniversitari anava molt a la Biblioteca de Catalunya. Era una època de segregació, els nois per un cantó i les noies per un altre, i allà a vegades coincidies amb altres nois i aprofitaves per parlar, ens renyaven molt i ens feien fora.

JOAN A. ARGENTE. Professor del Departament de Filologia Catalana

Que hagi anat a renovar-me el carnet de la Biblioteca de Catalunya vint anys després que hagués caducat. En realitat l'he anat a renovar perquè un fill meu hi anava a fer-se'n soci, i m'han renyat una miqueta, però poc.

SANTIAGO ESTAÚN. Professor del Departament de Psicologia de l'Educació

A la biblioteca de l'Institut Municipal d'Educació. Era molt interessant perquè hi havia una sèrie de revistes de l'època de la República, i hi havia coses de psicologia aplicada de l'època de la Mancomunitat. Era oberta els dissabtes, però em trobava que anaven canviant l'horari d'una setmana per l'altra, i al final vaig haver d'escriure una carta a l'alcalde i una altra al regidor de Cultura. Aquesta carta degué arribar a la biblioteca perquè quan vaig tornar-hi i vaig demanar que em portessin uns llibres del dipòsit, vaig sentir des de dins: «Aquest és el de la carta, li hem de dir que no torni més», i, efectivament, va sortir el bidell i em va dir: «Su presencia no es grata en esta biblioteca». En resum, va ser allò del tòpic i en vaig sortir mal parat, perquè no em van facilitar gens les coses.

TOMÁS IBÁÑEZ. Professor del Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social

Es que como voy tan poco a las bibliotecas... Estoy pensando en tiempos de estudiante. La biblioteca, entre otras cosas, es un lugar de encuentro. Cuando iba a la Biblioteca de la Sorbona, aparte de consultar libros, era también un posible lugar de «ligue», en el sentido que se prestaba a establecer algún tipo de relación.

ARÁNZAZU USANDIZAGA. Professora del Departament de Filologia Anglesa i de Germanística

Sucedió en América. Tenía lugar el juicio de O. J. Simpson, que ya sabes que probablemente es culpable, aunque no somos nadie para decirlo. Estaba yo en la biblioteca el día en que se dilucidaba el caso. Era la una de la tarde y había quedado con la bibliotecaria para ir a comer, y ella me sugirió esperarnos hasta conocer el veredicto. Me metí con todos los demás bibliotecarios en sus sitios de trabajo y escuché el final del juicio con ellos en una radio grande que tenían allí. Se armó una trifulca tremenda, y así me hice cargo de lo que es el problema racial en América, por la angustia y la manera como todo el mundo seguía aquel caso, blancos y negros, y me di cuenta del problema racial gordísimo, que yo pensaba que ya no era tan grave, y allí lo vi tremendo, creí que aquello era una guerra civil, se pelearon entre ellos, negros y blancos. No supe qué decir. Fue muy violento, yo allí de espectadora, la única forastera. Fue muy desagradable.

CARME RIERA. Professora del Departament de Filologia Espanyola

Una de negativa: les renyades horroroses que et solien fer les bibliotecàries de la Biblioteca de Catalunya quan estudiava. Un dia em van renyar perquè jo escrivia en un bloc meu damunt del llibre, i em van amenaçar amb l'expulsió.

Una de positiva: també a la Biblioteca de Catalunya, una vegada que jo era al mostrador se'm van adreçar com si jo fos la

bibliotecària, em va semblar que era un element positiu i a més vaig saber indicar a aquella persona on era el llibre que buscava.

LLUIS QUINTANA. Professor del Departament de Filologia Catalana

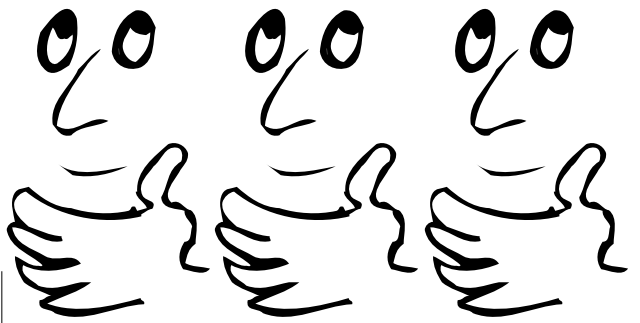
A banda que faig callar els alumnes. Mira, t'explicaré una anècdota literària, que he llegit fa poc al *Doctor Zhivago*, que per cert és molt bonica. Durant la revolució, el doctor Zhivago se'n va a l'altra punta de Rússia i entra en una biblioteca, cosa bastant simptomàtica que funcionin les biblioteques en plena revolució, i allà troba una noia que ell ja coneixia, molt maca, molt interessant, que és la famosa Lara, i aleshores ell vol descobrir la seva adreça. Ho aconseguix quan ella retorna el llibre que li havien prestat amb la butlleta de préstec on consten les seves dades. Per tant, la desaparició de la butlleta de préstec dificulta la vida amorosa de la societat contemporània. Per exemple, com sé jo ara si aquella noia tan maca que tinc al davant és o no de Barcelona?

FERNANDO VALLS. Professor del Departament de Filologia Espanyola

Aparte de los guardias civiles jubilados haciendo funciones de bibliotecarios que tuve que soportar durante el bachillerato, que parecía que te perdonaban la vida, hay otra anécdota divertida. Yo soy andaluz y tengo apellido catalán. Durante la carrera iba mucho a la Biblioteca de Catalunya, y en aquella época las bibliotecarias eran unas señoras mayores que sí respondían al tópico del que hemos hablado. Cada vez que quería recuperar mi carnet no había manera que lo encontrarán a consecuencia de mi pronunciación andaluza, con lo cual siempre perdían tiempo buscándolo y además me pegaban broncas por no saber pronunciar bien mi nombre en catalán. Supuse que lo pronunciaba mejor a medida que las broncas fueron menguando.

ENRIC LLUCH. Professor del Departament de Geografia

Jo vaig ser conscient políticament des de la guerra d'Etiòpia, que vol dir en Mussolini contra en Negus, és a dir 1936. Jo, que tenia vuit anys, ja em discutia a favor del Negus contra Mussolini; naturalment, vaig perdre aquella guerra. Després, durant la Guerra Civil, jo era partidari de la República i també la vaig perdre. Al final, vaig pensar que havia guanyat la Segona Guerra Mundial perquè havien guanyat els aliats, però a efectes catalans i hispànics també la vàrem perdre, i diguem-ne que les guerres les he perdudes pràcticament totes, una darrera l'altra. Tot i així, sempre he fet el que he pogut en favor de la democràcia. No sé si ho sabeu, però la CDU, la classificació decimal universal de Charles Dewey, era un símbol de la democràcia, un signe d'internacionalisme. Tenir un llibre de la CDU era malt vist, i tots els professors retrògrads s'han caracteritzat per haver confeccionat sempre una classificació més bona que la CDU. Hi havia molts tractadistes d'organització de biblioteques que eren militants en contra de la CDU, perquè havia vingut amb tantes altres coses dolentes de les plutocràcies occidentals.

JOSÉ MANUEL BLECUA. Professor del Departament de Filologia Espanyola

No me acuerdo de nada digno de mención. Pero podríamos repetir cómo empezó la Biblioteca de Lletres en Sant Cugat. Cuando entré en la biblioteca, había unos diez o doce libros, que no eran nuestros, eran propiedad de monseñor Griera. Estaban la edición de *Azaña* de *Pepita Jiménez* y el listín de teléfonos. Cuando devolvimos los libros a su propietario, la biblioteca de Sant Cugat tenía como único libro el listín telefónico.

SERGI BESER. Professor del Departament de Filologia Espanyola

Fa anys vaig haver d'anar molt a la Biblioteca Nacional i a l'Hemeroteca Municipal de Madrid. Era una època en què el personal de les biblioteques eren brigades, guàrdies civils jubilats. Nosaltres estàvem acostumats a la Biblioteca de Catalunya, que disposava de personal qualificat. Una vegada, buscava un llibre de Clarín, que no trobava enlloc, i algú havia citat que era a la Biblioteca Nacional. Se'm va acudir que Clarín es deia Leopoldo García Alas, encara que sempre ha estat catalogat com a Leopoldo Alas. Vaig anar a veure que no estigués a l'inrevés, i, efectivament, hi havia tres o quatre llibres d'ell. Vaig decidir fer el mateix que hauria fet aquí. Li vaig explicar el problema al brigada cap de la sala. Primer no em va entendre i després va afegir «¿Tú lo has encontrado, ¿no?, pues el que venga detrás que se espabile como lo has hecho tú!». Aleshores vaig adonar-me que era un món molt diferent del d'aquí. Potser per viure-hi és més còmode, però per treballar-hi...

També a Madrid, a l'Hemeroteca Municipal, molt abans que en Tierno Galván la dignifiqués com és ara, en algunes de les meves visites vaig trobar-me que hi havia gent que als diaris es dedicava a fer els mots encruats, i ho vaig fer observar als brigades, que em van contestar: «¿Pero usted sabe quién es?, ése es el coronel...». Una altra vegada em van deixar una revista amb fulls arrencats, i quan ho vaig dir em van respondre que eren uns volums que eren a prop d'un lloc on feien obres, i que potser els paletes, per anar al lavabo...

Quan era petit, per poder ser soci de la Biblioteca de Sant Pau, em van fer un examen, que consistia en el fet de llegir un conte i després explicar-lo a la bibliotecària. Amb els anys, em van confessar que s'ho passaven d'allò més bé.

NAZARIO GONZÁLEZ. Professor del Departament d'Història Moderna i Contemporània

Fue en el archivo de Simancas. Hay una idea en la historia que dice que los cuarteles se fundaron en el siglo XVIII. En el siglo XVI y XVII, los soldados entraban en las casas y había que alimentarlos, y así venían los abusos y los problemas. Yo hice la tesis doctoral sobre la ciudad en que nací, Burgos. Era una tesis de geografía urbana, y encontré un plano del siglo XVIII, con motivo de la construcción de los primeros cuarteles. Es un plano muy bueno, de los primeros de la ciudad, bien hecho, con un concepto

moderno. Luego quise encontrar otros planos de ciudades españolas y en Simancas no me los encontraban. Tenía que pedir bastantes legajos y los archiveros se enfadaron un poco, porque es una tarea muy pesada. Afortunadamente, acerté a hablar con la directora y ésta, muy amablemente, estuvo ayudándome a pedir los legajos. Al día siguiente todo fue como un guante.

En otra ocasión, en la Universidad de La Laguna, me quedé encerrado dentro de la biblioteca y no recuerdo muy bien cómo lo resolví. Creo que pedí ayuda a través de una ventana.

XAVIER LUNA. Professor del Departament de Filologia Catalana

Recentment, em vaig trobar a la Biblioteca de Catalunya un senyor bastant gran que es dedicava a copiar literalment amb ploma i amb una lletra petitíssima pàgines senceres d'un llibre. Llavors, a una bibliotecària molt amable se li va acudir de suggerir-li que podia fer-ne fotocòpies, i aleshores va descobrir que això de les fotocòpies era un gran invent.

AURORA GONZÁLEZ. Professora del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria

Tengo una de la biblioteca actual, que fue la del proceso de fotocopia de la revista *Ethnology*, que suscribimos a mediados de los ochenta, pero que se había empezado a editar en 1962, i que el Museu d'Etnologia en Montjuïc tiene entera. Durante muchos meses me dediqué a visitar el museo y a pedir en préstamo especial algunos números de la revista, ya que, como bien sabes, no es habitual que te los dejen sacar. Subía corriendo a Bellaterra y, con el permiso del señor Pablo, yo misma fotocopiaba las revistas para ganar tiempo, después las llevaba a la biblioteca, donde las encuadernaban y catalogaban, devolvía los números al museo y repetía la misma operación. Todo este proceso totalmente amanuense es la idea más divertida que tengo de esta biblioteca.

JOAN FONTCUBERTA. Professor del Departament de Traducció i d'Interpretació

La primera vegada que vaig entrar a la biblioteca de la Universitat de Munic em vaig haver de treure les sabates. El terra era tot de fusta i jo portava les sabates amb sola de goma i se sentia «nyac-nyac», grinyolaven una barbaritat. Quan vaig entrar, tothom es va girar amb una mala mirada, ningú no em va dir res, però vaig preferir treure'm les sabates, les mirades eren prou eloqüents.

Una altra vegada duia un llibre d'una biblioteca i anava cap a casa, era un dia que plovia molt, i anava amb autobús i carregadíssim de llibres, com sempre. En baixar de l'autobús, el llibre em va caure en un bassal. El vaig haver de comprar, és clar.

Conferències

Dins el marc de celebracions que es duran a terme amb motiu de la inauguració de la Biblioteca d'Humanitats, tindrà lloc un cicle de conferències sota el títol Supernova.

Les conferències es faran durant la darrera setmana de febrer i la primera de març, a l'auditori de Lletres i a la sala d'actes de la Facultat de Ciències de l'Educació.

SUPERNOVA

(Cicle de conferències)

- 26-2-97 José Manuel Yabar
«La biblioteca i el projecte d'Autònoma interactiva»
• Sala d'actes de la Facultat de Ciències de l'Educació
- 27-2-97 Enric Lluch
«Les meves biblioteques»
• Auditori de Lletres
- 4-3-97 Sean Golden
«La creació d'un fons bibliogràfic d'estudis orientals: la Col·lecció Oriental de la UAB»
• Auditori de Lletres
- 6-3-97 Josep Maria Losillas
«Recursos d'Internet per a la documentació i la comunicació científica»
• Auditori de Lletres

Totes les conferències començaran a les 12 h.

BIBLIOTECA DIGITAL

El Servei de Biblioteques us convida a usar el fons del **PROJECTE DECOMATE**
Revistes científiques en format electrònic

Primera fase pilot: 34 títols,
bàsicament de l'àrea d'economia

Si disposeu d'un ordinador connectat i sou membre de la Universitat Autònoma de Barcelona, podeu consultar-les accedint a l'adreça:

<http://decomate.uab.es>

